

2022-01-21

Sekretariatet
Daniel Nilsson
Tfn: 063-14 75 71
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

HSN/1917/2021

Återetablering av hälsocentral i Torvalla

Ärendebeskrivning

Vid regionstyrelsens sammanträde 2018-04-25 behandlades månadsrapport efter mars 2018. Regiondirektören konstaterade efter analys av månadsresultatet att det måste gå snabbare att förbättra regionens ekonomi. Därför lades förslag om åtgärder fram varav ett av förslagen var att stänga Torvalla hälsocentral från och med sommaren 2018. Regionstyrelsen (med undantag av Vänsterpartiet och Miljöpartiet) ställde sig bakom förslagen.

Flera av den regiondrivna primärvårdens lokaler i Östersund har idag problem som kräver åtgärder. Den politiska ledningen såg det av vikt att se över lokalernas tillstånd och hyresavtal. För att kunna nå en bred politisk enighet i frågan beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag göra en tydlig omvärldsanalys innehållande demografi, medicinsk utveckling, nära vård, befolkningstillväxt, samhällsplanering med mera. Utifrån det skulle arbetsgruppen ta fram ett förslag på struktur för primärvården i Östersund samt genomföra en medborgerlig förankring. Arbetsgruppen startade sitt arbete 2020-03-30. Beslut togs på Hälso- och sjukvårdsnämnden 2020-10-14. Gällande Odensala/Torvalla området beslutades att;

- Odensala Hälsocentrals verksamhet ska flytta ur befintliga lokaler och Regiondirektören får i uppdrag att ta fram det mest effektiva alternativet i Odensala/Torvalla att bygga eller hyra med beaktande av antal invånare som bor i närheten och tillgänglighetsanpassning. Uppdraget inkluderar att ta fram en tidsplan efter dialog med Östersunds kommun och politisk ledning och en kostnads kalkyl för alternativet.
- Hälsocentral i området Odensala/Torvalla ska enligt tidigare fullmäktigebeslut innefatta ett kompetenscentrum för primärvården ifråga om anpassat bemötande och hälso- och sjukvårdskompetens för personer med funktionsvariation/funktionsnedsättning.
- Regiondirektören ska i ovan beskrivna uppdrag ta hänsyn till att lokalerna ska skapa förutsättningar för digital vård, och att risk- och konsekvensanalyser ska tas fram för förslagen både ur arbetsmiljöperspektiv, miljöperspektiv och patientsäkerhetsperspektiv.

I hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan för 2022 framgår att ett beslut ska fattas om en återetablering av hälsocentralen i Torvalla.

I dagsläget finns det en filial i Torvalla i den tidigare hälsocentralens lokaler. Filialverksamhet kan bedrivas med olika delar av de mottagningar som finns på en hälsocentral, som ett komplement till hälsocentralen som vårdenhet.

I Torvallafilialen bedrivs för närvarande familjecentral med barnhälsovård och mödrahälsovård. Över tid har även annan verksamhet använt lokalerna så som psykosociala resurser, fysioterapi, gruppverksamhet och andra stödfunktioner. Läkare finns på familjecentralen i den utsträckning som verksamheten har behov av kopplat till de mottagningar som bedrivs på filialen.

Uppdraget till regiondriven primärvård i Östersund om att starta en ny hälsocentral i lokalerna i Torvalla innebär att en del förutsättningar behöver hanteras kopplat till uppdraget.

Ekonomi

Bakgrunden till att Torvalla konverterades från hälsocentral till filial låg i att det inte var tillräckligt antal listade för att kunna driva en fullskalig hälsocentral utan förlust samt att det saknades fasta läkare. Hela läkarbemanningen byggde på inhyrda läkare. Genom att patienter blev listade på vårdenheter med fasta läkare förbättrades ekonomin på helheten i den regiondrivna primärvården. Även om det är svårt att rekrytera läkare så är det mindre svårt att rekrytera till enheter där det finns andra fasta läkare.

Det finns stora utmaningar med att återetablera en hälsocentral i ett område som tidigare inte var lönsam med nuvarande ersättning utifrån listningssystemet. Vid en återetablering finns en risk att den regiondrivna primärvården drar på sig ett större underskott ifall det inte kan ske genom bland annat fasta läkare och tillräckligt många listade. Utöver läkare kommer även övrig personal behöva rekryteras. Förutom att återetablera en befintlig hälsocentral etappvis utifrån tillkommande listade behöver även bemanningen och organisation ställas om successivt på övriga hälsocentraler som tappat listade.

Samverkan

Facklig samverkan behöver genomföras inför förändrad verksamhet och för att det ska bli en bra process behöver våra fackliga företrädare involveras tidigt i processen och ha möjlighet att vara delaktiga i god tid innan besluten fattas.

Lokaler

Lokalerna behöver ses över och en inventering behöver göras av vad som behöver anskaffas till Torvalla, det finns i dagsläget inte de inventarier och medicinskteknisk

utrustning som krävs för att bedriva en hälsocentral. Detta finns inte heller med i någon budget för år 2022.

Hälsoval

Ansökan ska göras till hälsovalskansliet som beslutar om att godkänna verksamhet och lokaler enligt gällande förfrågningsunderlag.

Övrigt

Vid uppstart av hälsocentral behöver även ett ställningstagande göras kring inriktning /utformning utöver grundkraven i hälsovalsuppdraget. Hälso- och sjukvårdens omställning till nära vård kan ha betydelse för hur hälsocentralen ska utrustas och hur verksamheten ska utformas och bedrivas. Några delar att ta ställning kring är samarbete med kommunala verksamheter samt regionens övriga hälso- och sjukvård, digital utveckling samt närområdets specifika behov av kompetenser/utbud på den lokala hälsocentralen. Östersunds kommun har genomfört en socioekonomisk analys som konstaterar att det finns skillnader i socioekonomi inom kommunens delområden. En förstärkning och utveckling av serviceutbudet vid nuvarande Torvalla Centrum vore önskvärt och en etablering av en hälsocentral vore mycket positiv ur ett samhällsperspektiv.

Regiondirektörens förslag

1. Regiondirektören får i uppdrag att återetablera hälsocentralen i Torvalla
2. Regiondirektören får i uppdrag att genomföra en utredning där ekonomi- och verksamhetsperspektiv framgår. Utredningen ska även innehålla risk- och konsekvensanalyser ur arbetsmiljöperspektiv och patientsäkerhetsperspektiv samt en tidsplan för när hälsocentralen kan tas i drift.
3. Utredningen ska presenteras vid nämndens sammanträde i april 2022.

I tjänsten

Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Maria Söderkvist
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Utdrag till

Regiondirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör, divisionschef nära vård